

लिपुलेकबारे चीनसँग नेपालको प्रस्ट असहमति

चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनफिङसँगको भेटमा नेपालका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले लिपुलेक नेपाली भूमि रहेको प्रस्टसित राखेका मात्र छैनन्, लिपुलेकलाई व्यापारिक मार्ग बनाउने भारत-चीनको सहमतिप्रति असहमतिसमेत राखेका छन् ।

नेपाली भूमि लिपुलेकलाई व्यापारिक मार्ग बनाउने विषयमा चीन र भारतबीच भएको सहमतिप्रति राष्ट्रपति सीसँग प्रधानमन्त्री ओलीले स्पष्ट रूपमा आपत्ति रहेको कुरा राख्नुभयो ।

■ अमृतबहादुर राई
सचिव, परराष्ट्र मन्त्रालय

जीवन शर्मा / मध्यान्ह
काठमाडौं, १४ भदौ

चीन र भारतबीच त्रिदेशीय सीमानामा पर्ने नेपालको भूमि लिपुलेकलाई व्यापारिक मार्ग बनाउने भारत चीनबीचको सहमतिप्रति नेपालका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले असहमति जनाएका छन् । शनिबार चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनफिङसँग भएको द्विपक्षीय भेटवार्तामा प्रधानमन्त्री ओलीले नेपालको बिनाअनुमति गरिएको चीन-भारत सहमतिप्रति असहमति राखेका हुन् ।

शुक्रबार चीन गएको प्रधानमन्त्री ओलीले चिनियाँ राष्ट्रपति सी र भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीसँग यस विषयमा कुरा राख्ने बताएका थिए । भदौ ४ गते नेपालको अनुपस्थितिमा दुई छिमेकी मुलुक भारत र चीनले नेपालको भू-भाग लिपुलेक क्षेत्रलाई व्यापारिक नाकाका रूपमा प्रयोग गर्ने सहमति गरेका थिए । सो विषयलाई लिएर नेपालको सदनदेखि सडकसम्म तातेको छ । प्रधानमन्त्री ओलीको चीन र भारत भ्रमणको पूर्वसन्ध्यामा चालिएको दुवै छिमेकी मुलुकको यो कदमप्रति सबै राजनीतिक >>> पृष्ठ २ मा

नेपाल-चीन पाँचबुँदे

सम्झौतामा लिपुलेक नेपालीकै भूमि

तत्कालीन राजा महेन्द्रले चीनसँग सन् १९६१ अक्टोबर ५ अर्थात् २०१८ साल असोज १९ गते चीनको पेकिङमा नेपाल-चीनबीच भएको पाँचबुँदे सम्झौतामा कालापानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुरा नेपाली भूभाग भएको चीनले स्वीकार गरेको थियो । नेपाल-चीन सीमा विवाद सुल्झाउन राजा महेन्द्रले चीन भ्रमण गर्दा तत्कालीन परराष्ट्रमन्त्री >>> पृष्ठ २ मा

परराष्ट्रमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रतिष्ठान

नेपाल मामिला अध्ययनमा विदेशी पैसा !

परामर्श सेवा, प्रशिक्षण एवं अनुसन्धान वा अन्य कुनै व्यावसायिक कार्य गरेर पैसा कमाएर अनुसन्धानका लागि प्रतिष्ठानले पैसा जुटाउने भनिएको छ ।

मुकुन्द लामिछाने / मध्यान्ह
काठमाडौं, १४ भदौ

सरकारले परराष्ट्र मामिला अध्ययन प्रतिष्ठान गठन गर्ने भएको छ । यसका निम्ति परराष्ट्र मामिला अध्ययन प्रतिष्ठान ऐन बनाईदैं छ । नेपाल कानून आयोगले बनाएको प्रस्तावित विधेयकको प्रस्तावनाअनुसार परराष्ट्र मामिलाका विषयवस्तुमा अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । नेपाल परराष्ट्र सेवाका कार्यरत कर्मचारी तथा पदाधिकारी, परराष्ट्र मामिलासँग सरोकार रहेका सरकारी कर्मचारी तथा

पदाधिकारी, सरकारी तथा स्वतन्त्र अध्येता र अनुसन्धानकर्ताको कार्यक्षमता र व्यावसायिक दक्षता अभिवृद्धि गर्न भनी सरकारले परराष्ट्र मामिला अध्ययन प्रतिष्ठान स्थापना गर्न लागेको हो ।

प्रस्तावित विधेयकको दफा ४ मा परिषद्को गठनसम्बन्धी व्यवस्था छ । जहाँ भनिएको छ, 'प्रतिष्ठानको सर्वोच्च निकायका रूपमा नेपालको परराष्ट्र नीतिलाई सक्षम तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव तथा परामर्श दिन एक परराष्ट्र प्रतिष्ठान परिषद् >>> पृष्ठ २ मा

कर्मचारी सरुवाले हैरान कर्णाली

मन्त्री भएको मेरो एक वर्षको समयविधमा तीन जना सचिवहरू फेरिइसकेका छन् । संस्थागत स्थायित्व र कार्यसम्पादनको दृष्टिले स्थायी सरकारका रूपमा चिनिएका निजामती सेवाको विशिष्ट श्रेणीका सचिवहरूको अस्थायी प्रवृत्तिको सामना गर्नुपरेको छ । यो कार्यसम्पादनका दृष्टिकोणले अत्यन्तै समस्याको विषय बन्ने रहेछ ।

अन्तर्वार्ता
पृष्ठ ५ मा

घनश्याम भण्डारी
मन्त्री, सामाजिक विकास, कर्णाली प्रदेश

वैदेशिक रोजगार विधेय

मलेसियामा पे स्लिप पेस नगरिएका कम्पनीको मागपत्र दूतावासले प्रमाणीकरण नगर्ने

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १४ भदौ

मलेसियामा कामको तुलनामा अन्य क्षेत्रका कामदारको भन्दा सुरक्षागार्डको तलब कम देखिएको छ । मलेसियाले गत फेब्रुअरी पहिलो तारिकदेखि स्वदेशी तथा विदेशी कामदारको तलब १७ सय रिंगिट पुऱ्याएको थियो । सैद्धान्तिक रूपमा नेपाली सुरक्षागार्डको तलब १७ सय भन्दा कम छैन, तर व्यवहारमा सुरक्षागार्डको तलब अन्य क्षेत्रमा काम गर्ने नेपाली कामदारको भन्दा कम हुन पुगेको हो ।

मलेसियामा महिनाको २६ दिन दैनिक ८ घण्टाका दरले काम गर्दा मासिक २ सय ८ घण्टा काम गर्नुपर्छ । त्यसको न्यूनतम तलब १७ सय रिंगिट छ । तर सुरक्षागार्डले भने दैनिक १२ घण्टा र अधिकशाले महिनाको

३० दिन नै काम गर्ने गरेका छन् । न्यूनतम तलब १७ सय रिंगिटका लागि सुरक्षागार्डले मासिक ३ सय ६० घण्टा काम गर्नुपर्ने गुनासो छ । कतिपयले ओभरटाइम पाउने आशामा साप्ताहिक विदा पनि नलिने गरेको बताइन्छ ।

कामको आधारमा सुरक्षागार्डको तलब २९ सय ४२ रिंगिट हुनुपर्नेमा अधिकशाले १७ सय र केही कम्पनीले २३ सय रिंगिटसम्म तलब दिने गरेको मलेसियास्थित नेपाली दूतावासका जनसम्पर्क अधिकृत भरत गिरी बताउँछन् ।

हाल मलेसियामा सेतिया सेक्युरिटी, वन सर्भिस सेक्युरिटी, जिन सेक्युरिटी, अल सेफ गार्ड सेक्युरिटी, डी सेफ सेक्युरिटी, जेकेएस सेक्युरिटी कम्पनीको तलब विवादको विषय नेपाली दूतावासमा पुगेको छ । नेपाली दूतावासले >>> पृष्ठ २ मा

मलेसियामा पनि मदिरा कुलतको समस्या

काठमाडौं / मस- मलेसियास्थित नेपाली दूतावासका काउन्सिलर श्रम कृष्णप्रसाद भुसालले मलेसियामा कार्यरत केही नेपाली कामदारको अवस्था कुवेतको भन्दा फरक नरहेको बताएका छन् । गोप्य रूपमा घरेलु मदिरा उत्पादन र सेवन गर्ने, पैसा बचाउने नाममा कमसल गुणस्तरको मादक पदार्थको खोजी गर्दा हानिकारक र विषाक्त रक्सी सेवन गर्ने गरेको रिपोर्ट दूतावासमा आइरहेको उनले बताए ।

उनले भने, 'कतिपय नेपाली दाजुभाइ हवास हवास गन्हाउँदै दूतावासमा आउने गरेको पनि पाइएको छ । सचेत हुनुभएन र समयमै कुलत त्याग्नुभएन भने हातमा भएको जागिर र स्वास्थ्य गुमाएर घर फर्किनुपर्नेछ । परिवारले ठुलो आस राखेका छन्, त्यसैले कुवेतको >>> पृष्ठ २ मा

ट्र्याकमा कुलिङ अफ पिरियड

सरकारी कर्मचारीका लागि अवकाशपछि लाग्नु हुने कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान निष्क्रिय हुनेगरी निजामती विधेयकमा राख्न भएको छलछाम राष्ट्रिय सभामा सचिवालयको छ । यससँगै प्रशासनिक संघीयतासँग जोडिएको यो विधेयक अगाडि बढ्ने वातावरण तयार भएको छ ।

दिवाकर अधिकारी / मध्यान्ह
काठमाडौं, १४ भदौ

सरकारी कर्मचारीले राजीनामा दिएपछि वा अवकाशपछि त्यसको दुई वर्षसम्म सरकारी, सवैधानिक, कूटनीतिक वा अन्य नियुक्ति नपाउने भएका छन् । यही आशयसहित प्रतिनिधि सभाअन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले संघीय निजामती सेवा विधेयक पास गरेको थियो । तर समितिमा भएको सहमति विपरीतको भाषा प्रयोग गरेर कुलिङ अफ पिरियडको

प्रावधान नै लागू नहुने भाषा विधेयकमा राख्ने गरी छलछाम भएको थियो ।

प्रतिनिधि सभाबाट विधेयक पास भइसकेपछि कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान लागू नहुने भाषासमेत विधेयकमा परेको भनेर प्रश्न उठ्यो । त्यसपछि प्रतिनिधि सभाले यो विषयमा छानबिन गर्न संसदीय विशेष छानबिन समिति नै बनायो । जसले कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान लागू हुन नदिन छलछाम भएको र यो

निजामती विधेयकमा कुलिङ अफ पिरियड राखेर जाने निर्णय भयो ।

तुलसीकुमारी दाहाल
सभापति, विधायन
व्यवस्थापन समिति

गम्भीर त्रुटि रहेको निष्कर्ष निकालेको थियो । यस्तो निष्कर्ष राष्ट्रिय सभाबाट सच्चिन्ने भएको छ ।

राष्ट्रिय सभाअन्तर्गतको विधायन व्यवस्थापन समितिले दुई वर्ष कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान लागू गर्नेगरी सैद्धान्तिक रूपमा सहमति जुटाएको छ । योसँगै सरकारी कर्मचारीका लागि अवकाशपछि लाग्नु हुने कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान >>> पृष्ठ २ मा

कर्मचारी आवश्यकता

पब्लिक रिलेशन अफिसर (PRO)

■ पुरुष/महिला ८

Office Co-ordinator ■ महिला १

अवकाशपछि कामना कठिनाई २ वर्षको अवकाश हुनुपर्नेछ ।

न्यूनतम तलब : आपसी समझदारीमा

Interested Candidates send your CV to apply : aasthanpower@gmail.com

सम्पर्क नं. : ९८५१४०४९९

AASTHA International Employment Pvt. Ltd.

अख्तियारकालत इन्टरनेशनल प्रा. लि.

Banaboli-26, Kathmandu, Nepal
Contact No. : ९७५१४०४९९
E-mail : aasthanpower@gmail.com
Web : www.aasthanpower.com

Company
LIC No.
11288440

‘महिलाको योगदानलाई उपेक्षा गरिएको छ’

वीरगञ्ज/मस- पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले महिला उद्यमशीलतालाई सम्मान गर्दै आत्मनिर्भरतातर्फ अघि बढाउन महिलाका लागि अवसरहरू सिर्जना गर्नुपर्नेमा जोड दिएकी छन् ।

वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघद्वारा शनिवार आयोजित ‘नारी: शक्ति, समर्पण र सम्मान’ विषयक बृहत् महिला सम्मेलनको उद्घाटन गर्दै पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले परिवार निर्माणदेखि उद्योग-व्यवसाय, शिक्षा, स्वास्थ्य र सामाजिक रुपान्तरणसम्म महिलाको योगदान सधैं अग्रपङ्क्तिमा रहँदै आएको बताइन् । उनले महिलालाई आत्मनिर्भर बनाउन अवसरसँगै सबैको ऐक्यबद्धता आवश्यक पर्ने खाँचो औल्याइन् ।

उनले महिला शक्ति के बल परिवारको हिस्सा मात्रै नभएर सम्पूर्ण समाजको प्रगतिको आधार भएकाले महिला उद्यमशीलतालाई सम्मान र प्रोत्साहन गर्नुपर्ने धारणा राखिन् । पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले वीरगञ्जजस्तो व्यापारिक केन्द्रमा उद्यमशीलताको विकास गर्न महिला नेतृत्वले अग्रणी भूमिका खेल्नुपर्नेमा जोड दिइन् ।

‘महिलामा उद्यमशीलताको विकास गर्नु व्यक्तिगत सफलता होइन । सिंगो

देशको अर्थतन्त्रलाई सुदृढ गराउनु पनि हो’ उनले भनिन् ।

‘महिला आफू सक्षम बनेर आगामी पुस्तालाई प्रेरणा दिनेगरी अगाडि बढ्नुपर्छ’, उनले भनिन्, ‘हाम्रो समाजमा अझै बाँकी रहेको लैङ्गिक असमानता, पूर्वाग्रह र अवरोधहरूलाई तोड्दै समाज परिवर्तनमा सकरात्मक र उपयोगी भूमिका निर्वाह गर्दै जानुपर्छ ।’

रुपान्तरण गर्न पूर्णरूपमा सक्षम छन् भनेर प्रचारप्रसार गर्न जरूरी भइसकेको छ’, उनले भनिन्, ‘महिलालाई प्रवर्द्धन र संवर्द्धन गर्न सकेको खण्डमा मात्रै प्रभावकारी ढङ्गले महिला उद्यमशीलताको विकास हुनेछ ।’

पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले महिलाको त्याग र समर्पणलाई सस्थागत गरेर अवसरहरू सिर्जना गरे मात्रै महिलामाथि सम्मान हुने धारणा राखिन् । मुलुकको बढ्दो व्यापार घाटालाई न्यूनीकरण गर्न आयात प्रतिस्थापनको नीति अपनाएर स्वदेशी उत्पादनमा जोड दिनुपर्ने उनले बताइन् ।

सम्मेलनको संयोजक डा लक्ष्मी थापाले यस्ता खालका कार्यक्रमले महिलाको उद्यमशीलता विकासका लागि सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गरिन् । वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष हरि गौतमले महिला उद्यमशीलताको विकासका लागि महिलालाई अवसरसँगै घरघरबाट उद्योग-व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

‘पछिल्लो समय महिला उद्यमशीलताको विकास द्रुत गतिमा भइरहेको छ । यसलाई अझै प्रवर्द्धन र संवर्द्धन गर्न राज्यका विभिन्न निकायले सहयोग गर्नुपर्ने जरूरी छ’, उनले भने ।

ओखलढुंगा पत्रकार समाजको साधारणसभा तथा विमर्श कार्यक्रम

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १४ भदौ

ओखलढुंगा पत्रकार समाजले आफ्नो प्रथम साधारणसभा तथा ओखलढुंगाको वर्तमान अवस्थाका बारेमा विमर्श कार्यक्रम गरेको छ । नेपाल पत्रकार महासंघ केन्द्रीय कार्यालयको सभाहलमा शनिवार ओखलढुंगा घर भई काठमाडौंमा बसेर विभिन्न मिडियामा काम गर्ने पत्रकारबीच भएको उक्त कार्यक्रममा जिल्लाको पत्रकारिताको इतिहासदेखि वर्तमान अवस्था समेतको चर्चा भयो ।

ओखलढुंगाका अग्रज पत्रकारहरूले पत्रकारिता जति अभ्यास गऱ्यो त्यति नै पेशाप्रति निखार आउने बताएका छन् । नेपालको साहित्य र पत्रकारिताको राष्ट्रिय विकासमा ओखलढुंगाका पत्रकारको योगदान महत्त्वपूर्ण रहेको नेपाल प्रेस काउन्सिलका पूर्वअध्यक्ष राजेन्द्र दाहालले बताए । माटोप्रति कसैको वैरभाव नहुने सन्देश कार्यक्रममा सहभागीहरूको प्रस्तुतिले प्रष्ट्याएको भन्दै उनले ओखलढुंगाका पत्रकारहरूको सभा संस्थाका रूपमा ओखलढुंगा पत्रकार समाजलाई अघि बढाउनुपर्ने सुझाव दिए । नेपालको पत्रकारितामा वि.सं. २०३० देखि २०५० को अवधिमा वरिष्ठ पत्रकार होमनाथ दाहालको योगदान विशिष्ट रहेको दाहालले उल्लेख गरे ।

वरिष्ठ पत्रकार एवं प्राध्यापक पुरुषोत्तम दाहालले पत्रकारिता सधैं सिकने विषय भएकाले यसको अभ्यास जति गऱ्यो त्यति निखारपन आउने बताए । ‘पत्रकारले अन्तिम

सास हुँदासम्म स्वतन्त्रता खोज्छ’, उनले भने ‘पत्रकार स्वतन्त्रताका अभियान्ता हुन्, पत्रकारितालाई निष्ठापूर्ण बनाउनु पर्छ तर त्यो कुरा कठिन कुरा हो । स्वतन्त्रताको अनुभूति हराएका दिन पत्रकारिता पनि मर्छ ।’ ओखलढुंगा पत्रकार समाजका सल्लाहकार समेत रहेका दाहालले संस्थाले कुनै एउटा क्षेत्रमा केन्द्रीत भएर आफ्ना कार्यक्रमहरू अघि बढाएको खण्डमा चाडै सफलता पाउने सुझाव दिएका थिए ।

त्यस्तै संस्थाका सल्लाहकार एवं नेपाल पत्रकार महासंघकी निवर्तमान कार्यवाहक अध्यक्ष बाला अधिकारीले संस्थालाई बलियो बनाउन विभिन्न निकायहरूसंगको सहकार्यमा कार्यक्रमहरू गर्नुपर्ने बताइन् । ओखलढुंगा समाजका उपाध्यक्ष एवम् गोरखापत्रका डिजिटल प्रमुख नारद गौतमले ‘ओखलढुंगाको पत्रकारिताको इतिहास र वर्तमान अवस्था’ विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै ओखलढुंगामा मौखिक तथा हस्तलिखितबाट सुरु भएको साहित्य एवम् पत्रकारिता अहिले डिजिटल युगसम्मको अवस्थालाई प्रस्तुत गरेका छन् ।

उनले नेपालमा दर्ता भएको पहिलो हस्तलिखित साहित्यीक पत्रिका ‘जुनकिरी’ देखि वर्तमान पत्रकारिताको अवस्था समेतको चर्चा गरे । पत्रकारिताको सबैभन्दा लामो र व्यावसायिक अभ्यास गर्ने ओखलढुंगाका पत्रकार होमनाथ दाहाल रहेको उनले बताए । समाजका अध्यक्ष चेतनाथ धमलाको अध्यक्षतामा भएको

कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघका अग्रज पत्रकारहरू जीवनाथ धमला, बालकुमार नेपाल, हरिप्रसाद ढुंगेल, विनोद दाहाल, सलोजा दाहालले आफ्नो धारण राखेका थिए ।

त्यस्तै पत्रकारहरू शिव सत्पाल, नारायण धामिरे, शिव विक (मिलन), टीकाराज श्रेष्ठ, मदन कोइराला, कुम्भराज राई, जानुका बराल, लोचन खतिवडा, लीला श्रेष्ठ, सुमन लुइटेल, टेकबहादुर खड्का, गोविन्द गिरी, समिला थापा,

पेशल खतिवडालगायत जिल्लाका ४० भन्दा बढि पत्रकारहरूको सहभागीता थियो । सहभागी वक्ताहरूले ओखलढुंगा र पत्रकारिताको साइनो बलियो रहेको विषयमा चर्चा गरेका थिए ।

ओखलढुंगामा जन्मेर काठमाडौं उपत्यका तथा अन्य स्थानमा पत्रकारिता गर्दै आएका पत्रकारहरूलाई एकताबद्ध गर्दै जिल्लाको पत्रकारितालाई अझ बलियो बनाउन सामूहिक प्रयत्न गर्ने उद्देश्य रहेको ओखलढुंगा पत्रकार समाजका महासचिव जीवन शर्माले बताए । समाजका अध्यक्ष चेतनाथ धमलाले संस्थालाई बलियो बनाउन आगामी वार्षिक कार्यक्रम बनाएर पत्रकारिताको साइनो बलियो गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए । समाजको साधारण सभाबाट महासचिवको सांगठनिक प्रतिवेदन र कोषाध्यको आर्थिक प्रतिवेदन समेत पारित भएको छ । साधारण सभामा आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रमका बारेमा समेत छलफल भएको थियो ।

लिपुलेकबारे...

दलहरूले आपत्ति जनाउँदै आएका छन् । भारत र चीनबीचको सम्झौतामा परेको लिपुलेकबारे केही दशक अगाडिसम्म नेपालको भूमि हो भनेर चिनियाँ पक्षले स्वीकार गरेको थियो । यद्यपि अहिले सोही भूमिलाई चीन र भारतले द्विदेशीय व्यापारिक मार्ग प्रयोग गर्ने सहमति गरेका थिए । सो सहमतिप्रति आपत्ति जनाउँदै संसदमा नेपालका प्रधानमन्त्री ओलीको जवाफ माग भएको थियो । नेपालको परराष्ट्र मन्त्रालयले चीन-भारत सहमति स्वीकार नसकिने भन्दै लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानी नेपालको अफ्नो अभिन्न भूभाग रहेको अडानलाई नेपालले कायमै राखेको जनाएको छ । महाकाली नदीपूर्वका लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानी नेपालको अभिन्न भूभाग रहेको तथ्यमा नेपाल सरकार स्पष्ट रहेको भन्दै परराष्ट्र मन्त्रालयले भनेको छ, ‘नेपाल सरकारले भारत सरकारलाई सो क्षेत्रमा सडक निर्माण/विस्तार, सीमा व्यापार जस्ता कुनै पनि क्रियाकलाप नगर्न आग्रह गर्दै आएको विद्यति छ ।’ सो क्षेत्र नेपाली भूभाग रहेको विषयमा नेपालले चीनलाई समेत जानकारी गराइसकेको परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । नेपालले आफ्नो धारणा प्रस्ट पारेलगत्तै भारतले काउन्टर जवाफ फर्काउँदै सो क्षेत्र पहिलादेखि नै भारतीय भूमि रहेको दावी गरेको थियो । यस विषयमा प्रधानमन्त्री ओलीले चीन भ्रमणमा आफ्ना विषय स्पष्ट बताउँदै शुक्रवार चीन प्रस्थान गरेका थिए । सोहीअनुसार चिनियाँ राष्ट्रपति सीसँग थियानांजिन अतिथि गुहमा भएको भेटमा ओलीले लिपुलेकलाई व्यापारिक मार्ग बनाउने भारत चीनबीचको सहमतिमा आपत्ति जनाएको परराष्ट्र मन्त्रालयका सचिव अमृतबहादुर राईले बताए । ‘नेपाली भूमि लिपुलेकलाई व्यापारिक मार्ग बनाउने विषयमा चीन र भारतबीच भएको सहमतिमा विषयमा राष्ट्रपति सीसँग प्रधानमन्त्री ओलीले स्पष्ट रूपमा आपत्ति रहेको कुरा राख्नुभयो,’ परराष्ट्र मन्त्रालयका सचिव राईले भने । साथै सन् १८१६ को सुगौली सन्ध्वमोजिम महाकाली पूर्वका सबै भूभाग सार्वभौम मुलुक नेपालकै भएको स्पष्ट पारिएको उनको भनाइ छ । ‘यस मामिलामा चीनले नेपाललाई सहयोग गर्नेछ भन्ने विश्वास नेपालले लिएको छ,’ राईले भने ।

भेटवार्तामा दुई देशबीचको मित्रवत् सम्बन्ध र सहकार्यका विविध क्षेत्रमा कुराकानी भई

सम्बन्ध र सहकार्य अभिवृद्धि गर्न दुवै देशका संयन्त्र अग्रसर हुने समझदारीसमेत भएको राईले बताएका छन् ।

नेपाल-चीन...

तुलसी गिरीसमेत सहभागी थिए । पेकिङमा भएको सम्झौतामा नेपालका तर्फबाट राजा महेन्द्र र चीनका तर्फबाट तत्कालीन राष्ट्रपति ल्यु-साओ-चीले हस्ताक्षर गरेपछि नेपाली तथा चिनियाँ प्रतिनिधि मण्डलका सदस्यबीच अंकमालसहित खुसीयाली मनाएको इतिहास छ । यो सम्झौताले अहिले विवाद बनाइएको भूमि नेपालकै रहेको तथ्यले देखाएको छ ।

सन् १९९१ को डिसेम्बर १३ मा भारत र चीनबीच लिपुलेकलाई व्यापारिक नाकाको रूपमा खुला गर्ने सीमा व्यापार सम्झौता भए पनि यो नाका नियमित व्यापारिक प्रयोगमा आएको थिएन । सन् २०१५ मा भारत र चीनले लिपुलेक क्षेत्रलाई व्यापारिक नाकामा विस्तार गर्ने सहमति गरेपछि नेपालले दुवै देशसँग असन्तुष्टि प्रकट गरेको थियो ।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसमक्ष पनि त्यसबारे विमति व्यक्त गरेका थिए । नेपाली अधिकारीहरूका अनुसार त्यसवेला चीनले नेपालले पठाएको ‘कूटनीतिक नोट’को उत्तर दिएको भए पनि भारत मौन बसेको थियो । भारतीय रक्षामन्त्री राजनाथ सिंहले २०७७ वैशाखमा दार्चुला-लिपुलेक सम्पर्क सडकको उद्घाटन गर्दा पनि नेपालले विरोध जनाएको थियो ।

नेपाल...

रहनेछ ।’ यस प्रतिष्ठानको अध्यक्ष परराष्ट्रमन्त्री हुने प्रस्तावित प्रावधान छ । परराष्ट्रमन्त्रीको अध्यक्षतामा रहने परराष्ट्र प्रतिष्ठान परिषदमा परराष्ट्र मन्त्रालयका सचिव, अर्थ मन्त्रालयका सचिव, कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सचिव सदस्य रहन्छन् ।

सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय कानुनविदमध्येबाट नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्ले मनोनयन गरेको एक जना, पूर्वनेपाली राजदूतमध्येबाट एक जना, मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तीमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरी सुरक्षा मामिलामा सम्बन्धमा कम्तीमा १० वर्ष अनुभव हासिल गरेका सुरक्षाविदहरू मध्येबाट नेपाल सरकारबाट मनोनीत एक जना सदस्य हुन्छन् ।

अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध,

परराष्ट्र मामिला विज्ञ वा विश्वविद्यालयका प्राध्यापकमध्येबाट नेपाल सरकारबाट मनोनीत एक जना महिलासहित दुई जना सदस्य रहन्छन् । उद्योग तथा व्यापारिक क्षेत्रको प्रतिनिधित्व हुनेगरी नेपाल सरकारबाट मनोनीत एक जना सदस्य हुन्छन् ।

सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरी अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धको क्षेत्रमा काम गरेका आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायका व्यक्तिमध्येबाट नेपाल सरकारबाट मनोनीत दुई जना सदस्य हुन्छन् । कार्यकारी निदेशकले सदस्य सचिवका रूपमा काम गर्नेछन् ।

यस प्रतिष्ठानको एउटा कोष रहनेछ । प्रतिष्ठानको कोषमा रहने रकममा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम पनि रहनेछ । अगाडि लेखिएको छ, ‘कुनै विदेशी सरकार, व्यक्ति र अन्तर्राष्ट्रिय सघसंस्थाबाट प्राप्त हुने रकम, परामर्श सेवा, प्रशिक्षण एवं अनुसन्धान वा अन्य कुनै व्यावसायिक कार्य गरेबापत प्राप्त हुने रकम, प्रतिष्ठानले गरेको प्रकाशनको विक्रीवितरणबाट प्राप्त हुने रकम र अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम’ कोषमा रहनेछ ।

अर्थात् नेपाल सरकारले परराष्ट्रमन्त्रीकै अध्यक्षतामा गठन गर्न लागेको प्रतिष्ठान कुनै नाफामुलक संस्थाजस्तो हुने परिकल्पना गरेको देखिन्छ । परराष्ट्रसँग सम्बन्धित नेपाल मामिलाको विषयमा अध्ययन गर्ने उद्देश्य राखेको छ । तर यसका निम्ति प्राप्त हुने रकमबारे वैदेशिक सहायताको विषयसमेत समावेश छ । कुनै पनि देशले परराष्ट्रसँग सम्बन्धित रहेर आन्तरिक मामिलाबारे अध्ययन गर्छन् । यस्तोमा सम्बन्धित देशकै मात्र रकम लिने र त्यसमा पनि गोपनीयता कायम राख्छन् । तर नेपालको हकमा वैदेशिक सहायता लिएर नेपालको परराष्ट्र मामिला अध्ययन गर्ने परिकल्पना प्रस्तावित विधेयकले गरेको छ । परामर्श सेवा, प्रशिक्षण एवं अनुसन्धान वा अन्य कुनै व्यावसायिक कार्य गरेर पैसा कमाएर अनुसन्धानका लागि प्रतिष्ठानले पैसा जुटाउने भनिएको छ ।

यस्तो प्रस्तावित विधेयकउपर कानुन आयोगले सर्वसाधारणसँग सुझाव मागेको छ । सर्वसाधारणको सुझाव लिएर कानुन आयोगले कानुन न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाउँछ । परराष्ट्र मन्त्रालयले विधेयक अगाडि बढाएको खण्डमा ऐनमा रूपान्तरित भएर

लागू हुन सक्छ ।

मलेसियामा...

सुरक्षागार्डको न्यूनतम तलब कार्यान्वयन नगर्ने कम्पनीको नयाँ मागपत्र प्रमाणीकरण नगरिने बताउँदै आएको छ । तर न्यूनतम तलब कार्यान्वयनमा आएको ६ महिना बितिसक्दा पनि अतिरिक्त समय काम गरेको तलब नपाएको सेक्स्युरिटी क्षेत्रमा काम गर्ने नेपाली कामदारको गुनासो रहेको छ ।

नेपाली दूतावासले शुक्रवार सञ्चालन गर्ने साप्ताहिक फेसबुक लाइभ कार्यक्रममा काउन्सिलर श्रम कृष्णप्रसाद भुसालले नेपाली दूतावासले गुनासो समाधानका लागि नयाँ डिमान्ड एटरेस्टेसनमा न्यूनतम तलब १७ सय रिंगिट अनिवार्य र सुरक्षागार्डको बैक खातामा तलब जम्मा भएको बैक ट्रान्सफरको स्लिप अनिवार्य गरिएको बताए । उनले पे स्लिप पेस नगर्ने कतिपय कम्पनीको मागपत्र प्रमाणीकरण नगरी रोकेको समेत बताए ।

उनले ओभरटाइमको तलबबारे पनि मागपत्र प्रमाणीकरण गर्ने समयमा नै सुनिश्चित गर्ने विषयमा रोजगारदाता कम्पनीसँग छलफल भइरहेको र त्यसमा केही समयपछि कामदारको हितअनुसारको व्यवस्था हुने पनि बताए । बढेको र अतिरिक्त तलब नपाएको गुनासो बढेपछि मलेसियाको श्रम विभागले विगतमा ३५ वटा सेक्स्युरिटी कम्पनीको निरीक्षण गरेको थियो । कतिपय कम्पनीले दैनिक १२ घण्टाको जोडेर मासिक २ हजार रिंगिट तलब दिने गरेको श्रम विभागले भेटेको थियो ।

मलेसियाले बढेको तलब नदिने रोजगारदाताहरूलाई राष्ट्रिय तलब परामर्श परिषद् ऐन २०११ (ऐन ७३२) अन्तर्गत जेरमाना गर्ने बताएको छ । तर सेक्स्युरिटी कम्पनीमा कामअनुसारको तलब नपाएको समस्या समाधान नभएको देखिएपछि मलेसिया सरकारले रोजगारदाताहरूलाई जेरमाना तिर्नुभन्दा कामदारलाई न्यूनतम तलब दिनु नै उचित हुने सुझाव सेक्स्युरिटी कम्पनीलाई दिएको छ ।

मलेसियामा...

दर्दनाक घटनाबाट शिक्षा लिएर मदिराको लतबाट टाढा बस्न दूतावासको आग्रह छ ।’ कुवेतमा दुई साताअघि भएको विपाक्त मदिरा सेवन गर्दा १६ नेपालीसहित २३ जनाको मृत्यु र १ सय ६० जना विरामी भएका थिए । कुवेती सञ्चारमाध्यमहरूले अवैध मदिरा कारोबारका मुख्य

कारोबारी मानिएका ४ जनालाई मृत्युदण्डको सजाय हुनसक्ने आंकलन गरेका छन् ।

कुवेतको गृह मन्त्रालयले विपाक्त मदिरा सेवनपछि अस्पतालमा भर्ना भएका सबै विदेशीलाई उपचारपछि देश निकाला गर्ने बताएको छ । देश निकालामा पर्नेमा कम्तीमा ३५ जना नेपाली कामदार रहेको बताइएको छ ।

ट्याकमा...

निर्यात हुनेगरी निजामती विधेयकमा राख्न भएको छलछात्र राष्ट्रिय सभामा सचि्वएको हो । यस्तो सहमतिपछि प्रशासनिक संघीयतासँग जोडिएको यो विधेयक अगाडि बढ्ने वातावरण तयार भएको छ ।

विधायन व्यवस्थापन समितिमा शनिवार एकसरो छलफल सकिएपछि बैठकमा सभापति तुलसीकुमारी दाहालले कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान रहने निर्णय सुनाइन् । उनले भनेकी छन्, ‘निजामती विधेयकमा कुलिङ अफ पिरियड राखेर जाने निर्णय भयो ।’

यो सैद्धान्तिक सहमतिअनुसार प्रतिवेदन लेखेर सभामा पेस गर्ने समितिको तयारी छ ।

यो विधेयक गत असार १५ गते प्रतिनिधि सभाबाट पारित भएर राष्ट्रिय सभामा पुगेको हो । राष्ट्रिय सभाले यही भदौ १६ गतेभित्र विधेयक पारित गरेर प्रतिनिधि सभामा फिर्ता पठाउने तयारी गरेको छ । राष्ट्रिय सभाबाट विधेयक फिर्ता भएपछि प्रतिनिधि सभाले अगाडि बढाउँछ । राष्ट्रिय सभामा भएको निर्णय प्रतिनिधि सभाले स्वीकार गरे सभामुख हुँदै राष्ट्रपतिर्हा पुग्छ । राष्ट्रपतिले प्रमाणीकरण गरेपछि ऐनमा रूपान्तरित भएर लागू हुन्छ ।

नेपाल राजनीतिक रूपमा संघीयताको अभ्यासमा २०७४ सालमै गएको हो । तीन तहको निर्वाचन भएर मुलुक अगाडि बढिरहेको छ । तर संघीयता कार्यान्वयन हुने गरी निजामती कर्मचारी विकेन्द्रीकृत हुन सकेको छैन । यो विधेयक ऐनमा रूपान्तरित भएपछि प्रशासनिक संघीयता पनि औपचारिक रूपमै कार्यान्वयनमा जान्छ । सुरक्षा निकाय पनि केन्द्रीकृत नै छ ।

निजामती विधेयक अगाडि बढेसँगै प्रहरी समायोजनको कामसमेत अगाडि बढ्ने कतिपयको विश्वास छ । नेपाल प्रहरीसम्बन्धी विधेयक पनि प्रतिनिधि सभामा पुगिसकेको छ । प्रतिनिधि सभाअन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिमा नेपाल प्रहरीसम्बन्धी विधेयक दफावार छलफलमा रहेको छ ।

दिपक राज भट्ट/मध्यान्ह
डडेल्धुरा, १४ भदौ

सुदुरपश्चिम जति भौगोलिक रूपमा विकट छ, त्यति नै सांस्कृतिक रूपमा सम्पन्न पनि रहेको छ । सुदुरपश्चिममा नौ वटा जिल्ला रहेका छन्, जसमा दुई तराईका र सात पहाडी जिल्ला रहेका छन् । अहिले पहाडी जिल्लामा गौराको उमंग छाएको छ ।

पछिल्लो समयमा मानिसहरूले आधारभूत आवश्यकताहरू सहज रूपमा परिपूर्ति गर्नकै लागि तराईका जिल्लामा बसाइँ सरेको पाइन्छ । तर गौराको उमंग बढेसँगै आफ्नो कर्मथलो छाडेर जन्मथलो फर्कनेहरूको लर्को बढ्दो देखिन्छ । सुदुरका पहाडी जिल्लामा गौराको सुरुवातसँगै मेला (जाँत) को पनि थालनी भएको छ । अहिले पहाडी जिल्लाहरू गौराको रौनकले भरिएका छन् । जन्मथलो फर्किएपछि सुदुर पहाडका गाउँहरूमा चहलपहल थपिएको छ ।

भगवान शिव र गौरी (पार्वती) को गाथा गाड्ने र निश्चित विधिअनुसार मनाइने पर्व नै गौरा पर्व हो । गौराका सुरका चार दिन महिलाहरू आफ्ना पतिको दीर्घायुका लागि व्रत बस्ने परम्परा रहेको छ ।

गौरा पर्व कम्तीमा चार दिनदेखि दस दिनसम्म मनाउने प्रचलन रहिआएको छ । गौरा देवीको प्रतिमा सेताएर विसर्जन गर्नु अघि फाग, सगुन र धुमारी गाड्ने चलन रहेको छ । यिनै फाग, चैत, धुमारीका स्वरले अहिले सुदुरका गाउँहरू

गुन्ज्यायमान बनेका छन् । गौरा पर्वमा पञ्चमीलाई विशेष दिनका रूपमा लिइन्छ । यस दिन ‘विरुडा’भिजाउने गरिन्छ । त्यसको भोलिपल्ट विरुडालाई नर्ता लामा सपना गर्न लैजाने परम्परा छ । विरुडालाई गौराको प्रसादका रूपमा लिने गरिन्छ । आफन्तजनको सुस्वास्थ्य र दीर्घायुको कामनासहित विरुडालाई प्रसादका रूपमा वितरण गर्ने चलन पनि छ ।

गौरा पर्वमा गाड्ने फाग: युवा पुस्ता अनविज्ञ गौरा पर्वको सुरुवात नै फागबाट हुने गर्छ । फागले गुन्ज्यायमान भएका सुदुरका गाउँहरू अहिले निकै रमाइलो बनेका छन् । गौरा देवी (पार्वती) को कथा-व्यथा समेटेर फागको लयमा गाइन्छ । तर पछिल्लो पुस्ता भने यसबारे खासै जानकारी नभएको भन्दै स्थानीय शिवदत्त

भट्टले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । उनका अनुसार अहिलेको पुस्ता परम्परागत फाग, डेउडा, चैत, धुमारीका बारेमा अनविज्ञ रहेका छन् । यसको पुस्तान्तरणका लागि कुनै निकायले चासो दिएको छैन । अहिलेको पुस्ता डिजे जस्ता सामग्रीमा रमाइरहेको देखिन्छ, जुन दुखद हो। यसको संरक्षण र पुस्तान्तरणका लागि हामी सबैले चासो दिनुपर्छ ।

‘विरुडा’ के हो ? विरुडा भिजाएर मात्रै गौराको औपचारिक सुरुवात हुन्छ । पाँच वटा खाद्यवस्तुको मिश्रणलाई विरुडा भनिन्छ । जसमा गहत, केराउ, राहु, मास र अन्य दलहन मिसाइन्छ । यसलाई तामा अथवा पित्तलको भाँडोमा भिजाएर, अलगै कोठामा राखिन्छ। विरुडालाई सामूहिक रूपमा भिजाउने गरिन्छ, भने सामूहिक रूपमा धुने र बाँड्ने कार्य गरिन्छ ।

कुलिङ अफ पिरियडलाई मात्र प्रचार गरिएकोप्रति मन्त्री न्यौपाने असन्तुष्ट

काठमाडौँ/मस- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री भगवती न्यौपानेले संघीय निजामति सेवा विधेयकसम्बन्धी छलफललाई कुलिङ अफ पिरियडमै सीमित गरिएको भन्दै असन्तुष्टी व्यक्त गरेकी छिन्।

शनिवार राष्ट्रिय सभा अन्तर्गतको विधायन व्यवस्थापन समितिको बैठकमा बोल्दै मन्त्री न्यौपानेले उक्त विधेयकलाई केवल कुलिङ अफ पिरियडको एजेन्डामात्र जस्तो गरी प्रस्तुत गरिएको बताइन्।

उनले निजामति सेवा

ऐनमा समेटिएका नियुक्ति,

सरुवा, व्यवस्थापन, पदपूर्ति

लगायतका अन्य महत्वपूर्ण विषयलाई ओझेलमा पारिएको बताइन्। 'संघीय निजामति सेवा विधेयक भनेको कुलिङ अफ पिरियड मात्र हो भन्ने जस्तो प्रचार भयो। तर त्यसभन्दा बाहेक पनि धेरै महत्वपूर्ण विषय छन्,' उनले भनिन्।

प्रतिनिधि सभामा यस विषयमा भएको छलफलले 'अनावश्यक विवाद' सिर्जना गरेको उल्लेख गर्दै मन्त्री न्यौपानेले राष्ट्रिय सभाले भने सौहार्दपूर्ण वातावरणमा छलफल गरी विधेयकलाई निष्कर्षमा पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरिन्।

अलैंची उत्पादन बढाउन किसानलाई सहयोग गर्ने मुख्यमन्त्रीको प्रतिबद्धता

झापा/मस- कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार काकाले अलैंचीको उत्पादकत्व वृद्धि र व्यवसाय प्रवर्द्धनमा प्रदेश सरकारले सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन्।

शनिवार नेपाल अलैंची व्यवसायी महासङ्घको वित्तमोडमा आयोजित पाँचौँ महाधिवेशनमा उनले अलैंचीको नर्सरीदेखि बजार प्रवर्द्धनसम्म सरकारबाट सहयोग हुने बताए। उनले अलैंचीको उत्पादन र निकासी बढाउन नीतिगत रूपमा प्रदेश सरकारले निर्णय गरी स्रोतसाधान उपलब्ध

गराउने प्रतिवद्धता पनि व्यक्त गरे। मुख्यमन्त्री काकाले साना तथा मझौला व्यवसायको प्रवर्द्धन र उद्यमशीलताको विकासका लागि स्वीस सरकारसँगको सहयोगमा प्रदेश सरकारले 'उदय' परियोजना सुरु

गरेको बताउँदै भने, 'रु ३० लाखदेखि तीन करोडसम्म साना तथा मझौला उद्योगमा लगानी गइरहेछ।'

उनले अलैंची, चिया, बाँस दुध पदार्थलगायतका क्षेत्रमा उत्पादन र बजार बढाएमा कोशी प्रदेश समृद्धि

यात्रामा तीव्र गतिमा अघि बढ्ने धारणा व्यक्त गरे। उनले चियाको कार्यालय काठमाडौँबाट उत्पादन क्षेत्रमा आउनुपर्ने धारणा व्यक्त गरे। संस्थाका अध्यक्ष निर्मला भट्टराइले वार्षिक सातदेखि रु १० अर्बको अलैंची निर्यात भइरहेको जानकारी दिँदै भोजपुर र सङ्खुवासभालाई समेटेर अलैंची 'सुपरजोन' स्थापना गर्न सरकारसँग आग्रह गरिन्।

महाधिवेशनमा १६ जिल्लाका प्रतिनिधि सहभागी छन्। त्यस अवसरमा उत्कृष्ट निर्यातकर्ता, उत्कृष्ट किसान र कर्मचारीलाई पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो।

साउदी अरबमा एनआरएनएको नयाँ पदाधिकारी चयन

अन्जान गुञ्ज/मध्यान्ह

रियाद, १४ भदौ

गैरआवासीय नेपाली संघ, राष्ट्रिय समन्वय परिषद् (एनसीसी) साउदी अरबले २०२५-२०२७ कार्यकालका लागि नयाँ पदाधिकारी चयन गरेको छ।

अध्यक्ष उमेश भट्टराईको अध्यक्षतामा हालै सम्पन्न दोस्रो पूर्ण बैठकले सल्लाहकार मण्डलमा राबिना अर्याल, रोशन कुमार श्रेष्ठ, राजकुमार श्रेष्ठ, राम राधा धिमिरे र अमर सापकोटा; संरक्षक मण्डलमा ओम घले, विमल गौतम, तेजबहादुर थापा, रामबहादुर छेत्री र लालबहादुर मगर; अनुशासन समितिमा विशाल कुमार श्रेष्ठ (संयोजक), कुमार कार्की, भक्त हमाल, खेमराज भट्ट र नरबहादुर

खतिवडा; लेखा समितिमा हेम सुवेदी (संयोजक), दिनेश न्यौपाने र अरुण कुमार शाहलाई चयन गरेको छ।

त्यस्तै, लेबर टास्क फोर्स समितिमा विष्णुप्रसाद भण्डारी (संयोजक), धनकुमार लामा (पूर्वी), विनोद खड्का (अल-कासिम), बुद्धि प्रसाद वास्तोला (ताबुक),

जितेन्द्र थपलिया (रियाद), शंकर पौडेल (जिजान) र डीपी अर्याल (जेद्दा) रहेका छन्। खेलकुद समितिको संयोजकमा राज गिरी, परीपकार समितिको संयोजकमा मनिष कोइराला, संगठन विस्तार समितिको संयोजकमा अर्जुन थापा र सूचना तथा संचार समितिको संयोजकमा ध्रुव राज कटुवाल रहेका छन्। साथै केन्द्रीय सदस्यमा ओम प्रसाद फ्याल, होमराज वास्तोला र महिला सदस्यमा रेणु श्रेष्ठ मनोनित भएका छन्। एनआरएनए साउदी अरबको नयाँ नेतृत्व चयनसँगै साउदीमा रहेका नेपाली श्रमिकका समस्या समाधान, अधिकार सुनिश्चितता र आवश्यक सहयोगमा प्रभावकारी भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरिएको छ।

उखु किसानले भदौ २५ देखि अनिश्चितकालीन राजमार्ग अवरुद्ध गर्ने

अनिल बनिया (विनोद)/मध्यान्ह

चितवन, १४ भदौ

उखु उत्पादक महासंघ, नेपालको अनुवादमा आन्दोलनरत उखु किसानले भदौ २५ गतेदेखि अनिश्चितकालीन रूपमा राष्ट्रिय राजमार्ग अवरुद्ध गर्ने घोषणा गरेका छन्।

महासंघका अनुसार सरकारले किसानलाई दिनुपर्ने अनुदान रकम वदनीयतपूर्वक कटौती गरेको र उखुको मूल्य तोक्दा किसानको सहभागिता सुनिश्चित नगरेको भन्दै यो कठोर कदम चाल्न बाध्य हुनुपरेको हो।

महासंघका प्रवक्ता उमेशचन्द्र यादवले जारी विज्ञापितमा भनेका छन्, 'उखु किसानलाई दिनुपर्ने रकम सरकारले गैरजिम्मेवार ढंगबाट रोक्नु किसानको आत्मसम्मानमाथिको प्रहार हो। अब यो परिस्थितिबाट उत्पन्न हुने सम्पूर्ण जिम्मेवारी नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को हुनेछ।' यसअघि १३ जिल्लाका

किसानहरू भदौ ८ गतेदेखि काठमाडौँको माइतीघर मण्डलामा धर्ना तथा विरोध कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएका थिए। कृषि मन्त्रीसहितको सरकारी टोलीसँग तीन चरणसम्म वार्ता भए पनि कुनै निष्कर्षमा नपुगेपछि आन्दोलनलाई अझ सशक्त बनाउने निर्णय गरिएको महासंघले जनाएको छ। महासंघले सरकारले 'रातो किताब'मा नै समावेश गरेर सदनमार्फत पारित गरिसकेको २ अर्ब रूपैयाँ अनुदान रकम तत्काल

बिना सर्त भुक्तानी गर्नुपर्ने र आगामी दिनमा उखुको मूल्य तोक्दा किसान प्रतिनिधिको अनिवार्य सहभागिता सुनिश्चित गर्नुपर्ने माग अघि सारेको छ। त्यस्तै, आन्दोलनलाई साथ-सहयोग गर्ने किसानप्रेमी जनसमुदाय, विभिन्न राजनीतिक दलका नेताहरू, पूर्वप्रधानमन्त्रीहरू तथा राष्ट्रिय-स्थानीय पत्रकारहरूलाई धन्यवाद दिँदै महासंघले सबैलाई आन्दोलनलाई अझ सशक्त बनाउन पहल गर्न अपिल गरेको छ।

लैंगिक हिंसाविरुद्ध जनचेतना अभियान सुरु

धर्मन्द् कुमार साह/मध्यान्ह

रोल्हट, १४ भदौ

राैतहटको चन्द्रपुर नगरपालिका क्षेत्रमा किशोरी समूहहरूले लैंगिक हिंसाविरुद्ध जनचेतना अभियान सुरु गरेका छन्। समुदाय स्तरमा बढ्दै गएको लैंगिक हिंसा समस्यालाई मध्यनजर गर्दै किशोरी समूहहरूले यस अभियानको शुरुवात गरेका हुन्।

यस्तै चन्द्रपुर नगरपालिकाको विभिन्न

वडाहरूमा स्थापित सामुदायिक सिकाई र संरक्षण केन्द्रहरूले अभियान सुरु गरेका छन्। केन्द्र संचालन गर्ने रजनी राईका अनुसार उक्त अभियानमा विशेष ध्यान समुदायमा लैंगिक हिंसाका असर र प्रभावको बारेमा जनचेतना फैलाउने कार्य गरिनेछ।

यसै क्रममा, चन्द्रपुर नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित उज्यालो सामुदायिक सिकाई केन्द्र र शुभाविहानी सिकाई

केन्द्रको नेतृत्वमा बस्तिपुरमा एक फोटो ग्यालरी प्रदर्शनी कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य बालविवाह न्यूनीकरण र लैंगिक हिंसा सम्बन्धी जनचेतना जगाउनु रहेको छ।

सहजकर्ता रमिता रामका अनुसार प्रदर्शनीमा लैंगिक हिंसाका सांकेतिक तस्विरहरू तयार गरी चौकमा प्रदर्शनी राखिएको थियो। यस कार्यक्रममा कम्तिमा २०० जना स्थानीय महिला र पुरुषलाई लैंगिक हिंसाका प्रभाव र यसको रोकथामका बारेमा जानकारी गराइएको छ।

यस प्रदर्शनी कार्यक्रमको आयोजनामा इस्लामिक रिलिफ नेपाल र ग्रामीण विकास केन्द्र नेपालले सहकार्य गरेका छन्। यस कार्यक्रमको उद्देश्य स्थानीय समुदायमा लैंगिक हिंसा विरुद्ध जागरूकता र शिक्षा प्रदान गर्नु रहेको आयोजकहरूले बताए।

वैदिक मित्र मिलन समाज चितवनले क्रियापुत्री भवन बनाउँदै

चितवन/मस- वैदिक मित्र मिलन समाज चितवनको तेस्रो साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। समाजकी अध्यक्ष नानिमैया शर्माको अध्यक्षता र सांसद एवं पूर्वमन्त्री विक्रम पाण्डेको प्रमुख आतिथ्यतामा साधारणसभा सम्पन्न भएको हो।

विशिष्ट अतिथिहरूमा प्रदेश सांसद जानजङ लामा, जनप्रतिनिधि श्रीकृष्ण देवकोटा, बागमती प्रदेशका पूर्व सांसद रिना गुरुङलगायत विभिन्न संघसंस्थाका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति रहेको थियो।

वैदिक मित्र मिलन समाजले ८० वर्ष उमेर

कटेका जेष्ठ नागरिकहरूलाई अभिनन्दनसमेत गरेको थियो। तेस्रो साधारण सभाको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दै अध्यक्ष शर्माले करिव दुई करोड लागतमा निर्माण गरिने क्रियापुत्री भवनको खर्च संघीय सांसद पाण्डेसमक्ष प्रस्तुत गरेकी छन्।

सांसद पाण्डेले वैदिक मित्र

मिलन समाजले लिएको उद्देश्य पवित्र र आवश्यक रहेको बताउँदै आफ्नो तर्फबाट केन्द्र प्रदेशमा यो बारे छलफलसहित आर्थिक सहयोगमा पूर्ण साथ र सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे। कार्यक्रमको सहजीकरण संस्थाका वरिष्ठ सल्लाहकार धर्मन्द् शर्माले गरेका थिए।

सेटिङमा ठेक्काको सूचना

दोलालघाट-खावा सडक निर्माणमा तीन पटकसम्म ठेक्का नपर्दा लथालिंग

बोलपत्र काइटेरिया संशोधन गर्न सडक डिभिजन कार्यालय कटुञ्जेललाई निर्माण व्यवसायीहरूले ध्यानाकर्षण गराएका छन्। सडक डिभिजनका कर्मचारीले बदनियतकासाथ प्रकाशन गरेको सो टेण्डर सूचना अनुसार कुनै फर्म नपरेपछि पुनः सूचना प्रकाशन गरिएको थियो। तर सो समयावधिमा समेत कुनै निर्माण व्यवसायीले ठेक्का हालेका छैनन्। टेण्डर प्रक्रिया नै विवादित भएकाले ठेकेदार कम्पनीलाई मुद्दा पर्ने त्रास बढेकाले कोहीपनि निर्माण व्यवसायीले यो काममा हात नहालेको काभेका एक निर्माण व्यवसायीले बताए। उक्त ठेक्कामा म्याद थपको तेस्रो सूचना फेरि प्रकाशनको तयारीमा भक्तपुर सडक डिभिजन कार्यालय जुटेको छ। तर विवादले सिमा नाघेको यो ठेक्का रद्द गरेर बिना कलज नयाँ प्रक्रिया अघि बढाउनु पर्ने आम व्यवसायीहरूको माग छ।

डिभिजन कर्मचारीको यस्तो बढमासीप्रति निर्माण व्यवसायीहरूले आपत्ति जनाएका छन्। यस विषयमा नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघले समेत ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ। नेपाल सरकारबाट ४२ करोडको स्रोत सुनिश्चित भएर १४ महिनाको अवधिमा सम्पन्न गर्ने गरी भएको नयाँ बोलपत्र आह्वानमा कमीशनको चक्कर देखिएपछि यो आयोजनाको काम कार्यालयबाटै सुरुमै विवादित बनेको स्थानीयहरू बताउँछन्।

सिमेन्ट बेस ४१६० को कलज राखेर गरिएको बोलपत्र आह्वान सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली तथा स्ट्याण्डर विडिङ डकुमेन्टको आशय विपरित भएको निर्माण व्यवसायी महासंघले समेत औल्याएको छ। यस्तो कलज राखेर ठेक्का निकाल्दै गदा निश्चित निर्माण व्यवसायीहरूले मात्रै काम पाउने र नेपालका कम्तीमा ३० हजार निर्माण व्यवसायीहरू अप्ठ्यारोमा पर्ने अवस्था आएका एक निर्माण व्यवसायीले बताएका छन्।

उक्त विषयमा विभिन्न स्थानबाट विरोध गुनासो आएको भन्दै नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघले सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र सडक डिभिजन कार्यालय भक्तपुरमा यस्ता गतिविधि गर्ने माथि कारवाही गर्न र स्वस्थ प्रतिस्पर्धामा सहभागी हुनपाउँने मौलिक हक कुन्तीत नगर्न आग्रह गर्दै पत्राचार समेत गरेको छ। राज्यले निर्माण विकासमा छुट्याएको बजेट माथि खेलवाडगर्ने कर्मचारी र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी माथि राज्यले कारवाही गर्नुपर्ने बताएका छन्। काभ्रेपलाञ्चोक हुँदै गोदारी राजमार्ग जोड्ने विशेष महत्वको सडक निर्माणमा भएको खेलवाडले ४२ करोडको निर्माण कार्य थप लथालिङ्ग हुने स्थानीयले गुनासो गर्दै आएका छन्।

नवलपरासीमा भूमि विधेयकविरुद्ध प्रदर्शन

विनोद निगम/मध्यान्ह

नवलपरासी, १४ भदौ

संघीय लोकतान्त्रिक मोर्चा नवलपरासीले भूमि विधेयक खारेजको माग गर्दै शनिवार परासीमा विरोध प्रदर्शन गरेको छ। भूमि र वन बचाऔं, तराई-मधेशलाई मरुभूमिकरण हुनबाट जोगाऔं' भन्ने नार सहितको विरोध कार्यक्रममा विभिन्न राजनीतिक दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरूको व्यापक सहभागिता रहेको थियो।

मोर्चाले आयोजना गरेको उक्त प्रदर्शनमा लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (जसपा), जनता प्रगतिशील पार्टी नेपाल, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी लगायतका दलका नेता-कार्यकर्ता सडकमा उत्रिएका थिए। प्रदर्शनकारीहरूले 'भूमि विधेयक फिर्ता गर', 'किसानको अधिकार खोस्न पाइँदैन' जस्ता प्लेकार्डसहित

नाराबाजी गरेका थिए।

विरोधसभामा सम्बोधन गर्ने नेताहरूले भने 'यो विधेयकले तराई-मधेशलाई मरुभूमि बनाउनेछ, सरकारले कमिसन पाउनेछ, भूमाफियाले फाइदा लिनेछ, तर जनता मात्र कंगाल बन्नेछन्। त्यसैले विधेयक तत्काल खारेज हुनुपर्छ।' नेताहरूले भूमि विधेयक किसान र सर्वसाधारणको हितविपरीत रहेको आरोप लगाउँदै सरकारलाई तत्काल खारेज नगरे कठोर आन्दोलनमा जाने चेतावनी दिएका थिए। उनीहरूका अनुसार विधेयक कार्यान्वयन भएमा तराई-मधेशको उर्वर भूमि मरुभूमिकरणतर्फ धकेलने, वन संहार हुने र स्थानीय जनताको हक अधिकार खोस्ने जस्ता गम्भीर समस्या आउनेछन्। सयौंको सहभागिता रहेको प्रदर्शन परासी बजारका विभिन्न सडक परिक्रमा गरी बुद्धचोकमा सभामा परिणत भएको थियो।

STAFF REQUIREMENTS

- PUBLIC RELATION OFFICER -2 (M.F.)
- RECEPTIONIST -2 (F.)
- Experienced in related fields
- Must have knowledge of operating computers and speaking English

9841461232

9709139159

9849964370

Send us your CV:

info@eminencenepal.com

EMINENCE Recruitment International Pvt Ltd

Bhimsengola-31, Prayagmarg, Kathmandu

सम्पादकीय भूमिका देखाउँदै राष्ट्रिय सभा

नेपालमा संघीय संरचनामा दुई सदनात्मक व्यवस्थापिका अभ्यासमा छ । संविधानको धारा ८३ ले संघीय संसदको तल्लो सदनलाई प्रतिनिधि सभा र माथिल्लो सदनलाई राष्ट्रिय सभाको नाम दिइएको छ । प्रतिनिधि सभामा जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित र दलले छानेका समानुपातिक सांसद रहन्छन् । राष्ट्रिय सभामा स्थानीय तहका प्रमुख र उपप्रमुख तथा प्रदेश सभा सदस्यले निर्वाचित गरेका सांसद रहन्छन् । दुई सदनात्मक अभ्यासको विषयमा बेलाबेला प्रश्न उठ्छ । तर, कतिपय बेला यो आवश्यक थियो भन्ने पनि देखिन्छ । पछिल्लो उदाहरण हो- संघीय निजामती सेवा विधेयकको प्रतिवेदनमा भएको त्रुटि सच्याउने निर्णय । प्रतिनिधि सभाले निजामती सेवा विधेयक पास गरिसकेपछि त्रुटि भएको भनेर प्रश्न उठेको थियो । त्यसपछि गठित संसदीय विशेष समितिले गम्भीर त्रुटि भएको निष्कर्ष निकालेको थियो । प्रतिनिधि सभाअन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले सरकारी कर्मचारीका लागि राजीनामा दिएपछि वा अवकाश पाएपछि दुई वर्षसम्म सरकारी, संवैधानिक, कूटनीतिक र अन्य नियुक्ति लिन नपाउने सहमति गरेको थियो । तर यो प्रावधान निष्क्रिय हुने भाषा विधेयकको प्रतिवेदनमा परेपछि प्रश्न उठेको थियो । त्यस्तो प्रश्नको निरूपण राष्ट्रिय सभाको विधायन व्यवस्थापन समितिले गरेको छ । प्रतिनिधि सभामा भएको त्रुटि सच्याएर सरकारी कर्मचारीका लागि अवकाशपछि दुई वर्ष कुलिङ अफ पिरियडको प्रावधान लागू गर्ने निर्णय गरेको छ ।

राष्ट्रिय सभाले पछिल्लो समय केही मानक स्थापित गरेका छन् । समयमै सभाको बैठक चलाउने अभ्यासमा राष्ट्रिय सभा छ । जुनबेला समय तोकिएको हो सोही समयमा जनाउ घण्टी बज्छ । सभामा सांसदले जुन दिन बोलेका हुन् त्यही दिन शब्दमा उतारेर वेबसाइटमा राख्छ । छुट्टाछुट्टै भिडियो वेबसाइटमा अपलोड हुन्छ । राष्ट्रिय सभाअन्तर्गतका विषयगत समितिले कानुन कार्यान्वयनको मापनसमेत सुरु गरेका छन् । सभामा प्रादेशिक समय चलाउनेलगायतका मौलिक अभ्याससमेत गर्दै आएको छ ।

राष्ट्रिय सभाको भूमिका नै प्रतिनिधिसभालाई चेक गर्ने खालको छ । सरकार बनाउन राष्ट्रिय सभा सदस्यको भूमिका छैन । कानुन निर्माणमा पनि प्रतिनिधि सभालाई समयको पावन्दी छैन । तर प्रतिनिधि सभाबाट पास भएर गएको विधेयक राष्ट्रिय सभाले ६० दिनभित्र पास गरिसक्नुपर्छ । अर्थात् प्रतिनिधि सभाले कानुन निर्माणमा केही गलत गरेको छ कि भनेर राष्ट्रिय सभाले हेर्छ । यस्तोमा राष्ट्रिय सभाले गर्दै आएको कार्यले यसको औचित्य स्थापित गर्दै लगेको छ । तथापि यो सभा अझै सक्रिय हुनुपर्नेछ । यसका निम्ति यो सभामा लगिने पात्रको विषयमा राजनीतिक दलहरू पनि थप गम्भीर बन्नुपर्छ ।

नेपाल एउटा सानो भू-भागमा फैलिएको भए पनि यसको भूराजनीतिक महत्व निकै ठूलो छ । हिमालयको काखमा बसेको नेपाल उत्तरमा चीन र दक्षिण, पूर्व, पश्चिमतिर भारतले घेरेको छ । विश्व नक्सामा हेर्दा, नेपाल एक मध्यम आकारको मुलुक जस्तो देखिए पनि अन्तर्राष्ट्रिय राजनीतिका धेरै दृष्टिकोणमा यसलाई महत्वपूर्ण मानिन्छ । यसको मुख्य कारण भनेकै छिमेकसँगको सम्बन्ध हो । नेपालका दुई छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीन मात्र नभई अन्य मुलुकहरूसँग पनि विभिन्न तहमा सम्पर्क, सहयोग र कूटनीतिक सम्बन्ध रहेका छन् । तर, प्रत्यक्षरूपमा प्रभाव पार्ने भनेका यी दुई विशाल छिमेकी नै हुन् ।

नेपाल-भारत सम्बन्धको चर्चा गर्दा सन्दर्भको गहिराइमा पुग्नैपर्छ । नेपालको राजनीतिक, आर्थिक र सांस्कृतिक जीवनमा भारतसँगको सम्बन्ध गहिरो छ । दुई देशबीचको नाका खुला छ, जसले गर्दा मानिसहरू स्वतन्त्र रूपमा एकअर्काको भूमिमा आवागमन गर्छन् । भारत व्यापार, रोजगार, शिक्षा, उपचार, पर्यटन जस्ता क्षेत्रमा नेपालको मुख्य सहारा रहँदै आएको छ । तर, यही नजिकको सम्बन्धले कतिपय विवाद र असमझदारी पनि जन्माएको छ । सीमा विवाद, नाकाबन्दी, राजनीतिक हस्तक्षेपको आरोपजस्ता घटनाले नेपाल-भारत सम्बन्ध कहिले काहीँ असहज पनि बनाएको छ । भारतले नेपाललाई आफ्ना रणनीतिक हितअनुरूप हेर्ने प्रवृत्तिले नेपाली जनमानसमा असन्तोष उत्पन्न हुने गरेको छ । तर, यसको अर्को पक्ष हेर्दा, भारत नेपालका लागि ठूलो अवसर पनि हो । विशाल बजार, लगानीको सम्भावना, पूर्वाधार विकासमा सहयोग, ऊर्जा व्यापार र सांस्कृतिक आदानप्रदान यी सबै कुराले दुई देशबीचको सम्बन्धलाई अझ प्रगाढ बनाउन सक्छ ।

चीनसँगको सम्बन्ध हेर्दा, नेपालले विगत केही दशकयता धेरै प्रगति गरेको देखिन्छ । चीनसँग नेपालको सीमा हिमालले छुट्याएको छ तर व्यापार र राजनीतिक सम्बन्ध भन्नु विस्तार हुँदै गएका छन् । बेल्ट एण्ड रोड इनिशियटिभ (बीआरआई) जस्ता परियोजनाले चीन-नेपाल सम्बन्धलाई नयाँ आयाम दिएको छ । चीनले नेपालमा पूर्वाधार, ऊर्जा र यातायात क्षेत्रमा सहयोग बढाउँदै आएको छ । साथै, चीनले नेपाललाई सार्वभौमिकतामा अडिग रहन सघाउने दृष्टिकोण देखाएको छ । भारतसँगको असहज सम्बन्धका बेला नेपालले चीनलाई सन्तुलनकारी साझेदारको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको अनुभव छ । तर चीनसँगको सम्बन्ध पनि नेपालका लागि चुनौतीविहीन छैन । भौगोलिक कठिनाइ, यातायात अवरोध, व्यापार घाटाजस्ता समस्या अझै विद्यमान छन् । त्यसैले चीनसँगको सम्बन्धलाई अवसरमा परिणत गर्न नेपालले दीर्घकालीन रणनीति बनाउनुपर्छ ।

नेपालको छिमेक सम्बन्धलाई केवल भारत र चीनमा सीमित गरेर हेर्नु अपूरो हुन्छ । नेपालले बंगलादेशसँग पनि ऊर्जा व्यापार र यातायात पहुँचका क्षेत्रमा सम्बन्ध विस्तार गर्न थालेको छ । विशेषगरी जलविद्युत निर्यातमा बंगलादेश नेपालका लागि सम्भावनायुक्त साझेदार हो । पाकिस्तान, श्रीलंका, भूटान जस्ता दक्षिण एसियाली मुलुकहरूसँग पनि नेपालले दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (सार्क)मार्फत सहकार्य गर्दै आएको छ । यद्यपि, सार्क आफैँले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न नसकेको अवस्थामा नेपालले यस्ता छिमेकी मुलुकहरूसँग द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सम्बन्धलाई मजबुत बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।

छिमेकसँग सम्बन्ध राख्दा नेपालको प्रमुख चुनौती भनेको सन्तुलन कायम गर्नु हो । भारत र चीन दुवै मुलुक विश्व शक्तिका रूपमा उदाउँदै छन् । उनीहरूबीचको प्रतिस्पर्धा नेपालमा पनि प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष असर पर्छ । नेपालले कुनै एकतर्फी भुकाव राख्दा अर्को मुलुक असन्तुष्ट हुने सम्भावना रहन्छ । यसैले नेपालले 'सन्तुलित विदेश नीति' अपनाउनुपर्ने हुन्छ । इतिहासमै हेर्दा पनि नेपालले तटस्थता, असंलग्नता र सार्वभौमिक समानताको सिद्धान्तलाई आधार बनाएर अधि बढेको छ । तर, व्यवहारमा भने नेपाली राजनीतिले कहिले काँही

छिमेक सम्बन्धमा नेपाल

● चन्द्रबहादुर बस्याल

एक छिमेकीलाई सन्तुष्ट पार्दा अर्को छिमेकीसँग असहज हुने अवस्था बनाएको छ । यसरी दोहोरो दबाबको बीचमा नेपालले आफ्नो राष्ट्रिय हित सुरक्षित राख्न कठिनाइ भोग्दै आएको छ ।

छिमेकसँगको सम्बन्धले नेपालका आन्तरिक नीतिमा पनि प्रभाव पर्छ । राजनीतिक दलहरूको दृष्टिकोण, नीति निर्माण, विकास आयोजना र अन्तर्राष्ट्रिय सम्झौतामा छिमेकीको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष दबाव महसुस हुन्छ । कतिपय अवस्थामा छिमेकीहरूसँगको सम्बन्धलाई

आन्तरिक राजनीति गर्ने साधनको रूपमा प्रयोग गरिन्छ । जसले गर्दा राष्ट्रिय स्वार्थभन्दा दलगत स्वार्थ प्रमुख हुने अवस्था देखा पर्छ । यस्तो प्रवृत्ति दीर्घकालीन रूपमा नेपालका लागि घातक हुनसक्छ । त्यसैले छिमेकीसँगको सम्बन्धलाई सुदृढ बनाउन आन्तरिक राजनीतिक सहमति र राष्ट्रिय एकता अपरिहार्य हुन्छ ।

आर्थिक दृष्टिले नेपालले छिमेकीहरूसँगको सम्बन्धलाई अझै व्यवहारिक बनाउनुपर्ने आवश्यकता छ । नेपालसँग जलस्रोत, पर्यटन, कृषि, औषधिजन्य उत्पादन जस्ता क्षेत्रका अवसर छन् । यी अवसरलाई छिमेकीहरूसँगको सहकार्यबाट ठूलो फाइदामा परिणत गर्न सकिन्छ । उदाहरणका लागि, भारत र चीन दुवै मुलुकमा ऊर्जा माग बढ्दो छ । नेपालले आफ्नो जलविद्युतलाई निर्यात गर्न सक्ने हो भने यो सम्बन्धलाई आर्थिक साझेदारीमा परिणत गर्न सकिन्छ । त्यस्तै, हिमाल र संस्कृति हेर्न आउने पर्यटनलाई भारत र चीन दुवै मुलुकबाट बढाउन सकिन्छ । नेपालका उत्पादनलाई छिमेकी बजारमा पुर्‍याउन सक्ने हो भने रोजगारी र अर्थतन्त्रलाई बल मिल्छ । तर यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार, स्थिर नीति र कूटनीतिक कौशल अनिवार्य हुन्छ ।

नीतिमा नेपाल तटस्थता, असंलग्नता र सार्वभौमिक समानताको सिद्धान्तलाई आधार बनाएर अधि बढेको छ, तर व्यवहारमा भने कहिले काँही एक छिमेकीलाई सन्तुष्ट पार्दा अर्को छिमेकीसँग असहज हुने अवस्था बनाएको पनि पाइन्छ । यसरी दोहोरो दबाबको बीचमा नेपालले आफ्नो राष्ट्रिय हित सुरक्षित राख्न कठिनाइ भोग्दै आएको छ...

संस्कृति र जनस्तरको सम्बन्ध पनि छिमेकसँग जोडिएको अर्को महत्वपूर्ण पक्ष हो । भारतसँग नेपालको भाषा, धर्म, संस्कारमा धेरै समानता छ । विवाह, व्यापार, सांस्कृतिक आदानप्रदान सहज रूपमा हुन्छ । चीनसँगको सम्बन्ध भने संस्कृतिगत दृष्टिले फरक भए पनि तिब्बतमार्फत लामो समयदेखि ऐतिहासिक सम्बन्ध रहेको छ । बुद्धको जन्मस्थल नेपालमा भएको कारण चीनसँगको सम्बन्धलाई पनि आध्यात्मिक तहमा जोड्न सकिन्छ । यी सांस्कृतिक र ऐतिहासिक सम्बन्धलाई कूटनीतिक रूपमा उपयोग गर्न सकिने अवस्था छ ।

छिमेकसँगको सम्बन्ध नेपालको लागि जीवन्तरेखा जस्तै हो । नेपालको भूराजनीतिक अवस्था यस्तो छ कि यहाँको अस्तित्व र समृद्धि छिमेकसँगको सन्तुलित र सकारात्मक सम्बन्धमा निर्भर छ । भारतसँगको खुला सीमा र आर्थिक अवसर, चीनसँगको पूर्वाधार र व्यापारिक सम्भावना, बंगलादेशसँगको ऊर्जा सहकार्य, तथा दक्षिण एसियाली छिमेकीहरूसँगको क्षेत्रीय सहकार्यलाई सदुपयोग गर्न सके नेपालले आफ्नो विकासको बाटो पहिल्याउन सक्छ । तर यसका लागि आन्तरिक राजनीतिक स्थिरता, राष्ट्रिय हितमा आधारित विदेश नीति र कुशल कूटनीति अपरिहार्य हुन्छ । नेपालले आफ्नो छिमेकीसँग मित्रवत सम्बन्ध राख्दै, असमानता वा हस्तक्षेपविहीन सहकार्यमा जोड दिन सके मात्र आफ्नो सार्वभौमिकता जोगाएर समृद्ध राष्ट्रतर्फ अघि बढ्न सक्छ ।

इतिहासमा आज

३१ अगस्ट २०१६ मा ब्राजिलकी राष्ट्रपति डिल्मा रूसेफलाई महाभियोग लगाइयो र पदबाट हटाइयो । ब्राजिलको बजेट कानून तोड्नेकोमा दोषी ठहर गर्दै महाभियोग लगाइएको थियो ।

३१ अगस्ट २००५ मा इराकको राजधानी बगदाद स्थित अल-एमा पुलमा भागदौड मर्चिंदा ९ सय ५३ जनाको मृत्यु भएको थियो । मानिसहरूको एक आत्मघाती बमवर्षक भित्रिएको हल्लापछि भागदौड मर्चिएको थियो ।

२९ अगस्ट २०१२ मा सिचुआन प्रान्तको पान्फिङहुआमा अवस्थित सियाओजियावान कोइला खानीमा विस्फोट हुँदा ४७ जना चिनियाँ खानी कामदार मारिएका थिए ।

३१ अगस्ट १९९७ मा फ्रान्सको पेरिसमा कार दुर्घटना हुँदा वेल्सकी राजकुमारी डायना, उनकी साथी डोडी फावर र चालक हेनरी पलको मृत्यु भएको थियो ।

जनवाद : अवधारणा, चुनौती र अभ्यास

विचार

● नारायण शर्मा

जनवाद र केन्द्रीयता सन्तुलित रूपमा प्रयोग हुनुपर्छ । अधिकार भोग्दा कर्तव्य निर्बिरु पर्ने र अनुशासन पालना गर्दा स्वतन्त्रतालाई दबाउन नहुने नीति निकै महत्वपूर्ण हुन्छ । नत्र, अधिकार र कर्तव्यबीच असन्तुलनले विद्रोह र प्रतिरोधको परिस्थिति निम्त्याउँछ ।

'छलफल र अभिव्यक्तिमा स्वतन्त्रता, तर कार्य-व्यवहारमा एकरूपता'- यही कम्युनिस्ट पार्टी, संगठन र राज्यव्यवस्थाको आधारभूत मान्यता हो । विशेषतः लेनिनवादी संगठनात्मक सिद्धान्त जनवादी केन्द्रीयताको यही मूल मर्म हो, जसको दीर्घकालीन, व्यापक र बहुआयामिक महत्व छ । जनवाद (डेमोक्रेसी) आधुनिक पुँजीवादी वा समाजवादी लोकतान्त्रिक पार्टी, समाज र राज्यको जीवन-रेखा हो । कुनै पनि शक्ति, संस्था, संगठन वा राज्यव्यवस्थाको सञ्चालनका लागि जनवाद अपरिहार्य सिद्धान्त हो । स्वतन्त्रता, समानता, न्याय, मानवता, विश्वबंधुत्व, भ्रातृत्व, कान्ति, मुक्ति, प्रगति र समृद्धि – यी सबै मूल्यहरू यससँग अविच्छिन्नरूपमा सम्बन्धित छन् । जनवादलाई प्रयोग गर्ने तरिका परिस्थिति र व्यवस्थाको आवश्यकताअनुसार आन्तरिक वा बाह्य, गोप्य वा खुला, व्यक्तिगत वा सामूहिक, संस्थागत वा सार्वजनिक रूपमै हुन सक्छ । तर, यसको प्रयोग सधैं औचित्यपूर्ण र न्यायोचित हुनुपर्छ । सत्तामा रहँदा तत्कालीन डबल नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले जनवादसम्बन्धी गरेको निर्णय विशेष चासोको विषय रह्यो । प्रचण्डको अध्यक्षतामा बसेको ऐतिहासिक बैठकले पार्टी सक्लरमार्फत निर्देश जारी गर्दै भनेको थियो- पार्टी नीति वा नेतृत्वसम्बन्धी असहमति, आलोचना वा विरोध भएमा पार्टी विधानअनुसार प्रस्तुत

गर्न सकिनेछ । तर, यस्ता कुरा सार्वजनिक रूपमा प्रकट गर्न पाइने छैन । पार्टीको नीति वा नेतृत्वविरुद्ध लेख्ने, बोल्ने वा क्रियाकलाप गर्नेहरूसँग स्पष्टीकरण सोधिनेछ र विधानअनुसार कारवाही अधि बढाईनेछ । यो निर्णय ल्याइएको समय शक्तिशाली केपी शर्मा ओली सरकार मिडिया काउन्सिल विधेयक, सेना परिचालन विधेयक, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग विधेयकलगायतका विवादास्पद प्रस्तावहरू अधि सारिरहेको थियो । त्यतिबेला सरकारले राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग, ठूला आयोजना र संवेदनशील जिम्मेवारीहरू प्रधानमन्त्री मातहत ल्याउने काम गरिरहेको थियो । यसरी हेर्दा, जनवादको प्रश्न भन्ने संवेदनशील बनेको देखिन्छ । आज कम्युनिस्ट पार्टी, आन्दोलन, समाज र राज्य सबैमा अराजकता, उच्छृङ्खलता, अनुशासनहीनता र गैरजिम्मेवारी बढ्दो छ । यस्तो अवस्थामा नियन्त्रण र व्यवस्थापन आवश्यक छ, तर त्यसका लागि अपनाइने विधि नै निर्णायक हुन्छ । पार्टी विधानमा 'स्पष्टीकरण र कारवाही' को व्यवस्था छ भने पनि त्यसलाई आधिकारिक निर्णय-प्रक्रियामार्फत, छलफल र अनुमोदनका आधारमा मात्र प्रयोग गर्न सकिन्छ । नत्र त्यसको वैधानिकता, प्रभावकारिता र मान्यता प्रश्नमा पर्छ । कारवाही नै समस्या समाधानको वैज्ञानिक वा

दीर्घकालीन उपाय होइन । माओवादी सिद्धान्तमा भनिएभैं 'रोगलाई सिद्धान्ते, तर रोगीलाई बचाउने' नीति नै उचित ठहरिन्छ । अर्को पक्ष, जनवाद र केन्द्रीयता सन्तुलित रूपमा प्रयोग हुनुपर्छ । अधिकार भोग्दा कर्तव्य नबिसर्नु पर्ने र अनुशासन पालना गर्दा स्वतन्त्रतालाई दबाउन नहुने नीति निकै महत्वपूर्ण हुन्छ । नत्र, अधिकार र कर्तव्यबीच असन्तुलनले विद्रोह र प्रतिरोधको परिस्थिति निम्त्याउँछ । पार्टी नेतृत्वका अहंकारी अभिव्यक्ति, हचुवा निर्णय र हस्तक्षेपहरूका कारण धेरै इमान्दार कार्यकर्ताले पीडा व्यहोर्नुपरेको छ । असहमति वा विरोधलाई निषेध गरिँदा अन्ततः पार्टीभित्रै प्रतिरोध र विस्फोटको सम्भावना नकान सकिँदैन । यस परिस्थितिमा जनवादको अभ्यास भनेको विमति र आलोचना रोक्नु होइन, बरु छलफल, सरसल्लाह, अनुसन्धान र पारदर्शिताबाट सत्यतिर अधि बढ्नु हो । देश र जनताको हितलाई प्राथमिकता दिनु, शोषित-पीडितको पक्षमा उभिनु, र न्यायपूर्ण प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु नै यसको सही अभ्यास हो । यदि सत्तामा हुँदा अनुशासन र दमनलाई प्राथमिकता दिइयो, तर विपक्षमा हुँदा जनवादको नारा मात्र लगाइयो भने त्यो जनवाद होइन, मनवाद वा धनवाद मात्र हुन्छ । यस्तो प्रवृत्तिले समाजवाद वा साम्यवादतर्फ होइन, निराशा र भ्रमको जालतर्फ मात्र डोर्‍याउँछ ।

सामाजिक सञ्जाल

गोकुल बास्कोटा

अरु कुराएको पनि ठिकै लाग्छ । तर, चुनाव जित्न कि त कार्यकर्ताको पीडाको व्यापार कि त अर्कैको वैशाखी चाहिने, अन्तिममा त्यही पनि पार नलागेपछि समानुपातिकमा सूचीकृत भई आएका र पूर्व बुकिङ गर्न कुदनेले 'बहुमत बहुमत' भनेर बरबराएको चाहिँ वाक्कै लाग्न थालो । २०८४पछि धर्ती नै सकिने र चुनावै नहुने जस्तो ।

सुजन पण्डित

देश दलले बनाउने होइन, नीतिले बनाउने हो । जनताको जीवनस्तरमा सुधार पार्टीले गर्ने होइन, पद्धतिले गर्ने हो । देशको हरेक निर्णय सात जना नेताले गर्ने होइन, जनताको राय सुन्नुपर्ने हो । स्वेच्छाचारी र दम्भ देखाई रत्यो भने शेख हसिनाले कति निमिठोसँग सत्ताबाट बहिर्गमन हुनुपर्‍यो ! नभुलौं ।

शोमा कट्टवाल

नेपालको जलविद्युत् क्षेत्रमा देखिएको विकासको सम्भावनासँगै ट्रान्सफर्मर उत्पादन गर्ने कम्पनीको व्यवसाय समेत फस्टाउँदै छ । २०८६ सालमा विराटनगरमा स्थापना भएको ट्रान्सफर्मर मर्मत गर्ने इस्टन ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्री अहिले देशकै विश्वासिलो कम्पनीको रूपमा परिचित भएको छ । इस्टन इलेक्ट्रिकल वर्क्सबाट सुरु भएको कम्पनी अहिले इस्टन ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्रीको रूपमा सञ्चालनमा छ ।

कम्पनीले सुरुमा ट्रान्सफर्मर मर्मत सम्भारको काम गर्दै आएको कम्पनीले २०६५ बाट ट्रान्सफर्मर उत्पादन थालेको छ । सोही उद्योगका सञ्चालक दीपक प्रधानसँग नेपालमा ट्रान्सफर्मरको उद्योगको अवस्था र सम्भावनाका विषयमा मध्यान्हका छबि सापकोटाले कुराकानी गरेका छन् ।

‘ट्रान्सफर्मर उद्योगमा विश्वासिलो पहिचान बनाएका छौं’

दीपक प्रधान
सञ्चालक,
इस्टन ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्री

इस्टन ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्रीको अवस्था कस्तो छ ?

इस्टन ट्रान्सफर्मर कम्पनी उद्योग सञ्चालन गर्न अति नै आवश्यक पर्ने ट्रान्सफर्मर उत्पादन गर्ने स्वदेशी उद्योग हो । हाइ भोल्टेजको इलेक्ट्रिसिटीलाई लो भोल्टेजमा ल्याउने उपकरण ट्रान्सफर्मर हो ।

२०४६ सालमा इस्टन इलेक्ट्रिकल वर्क्ससपको रूपमा यो उद्योग स्थापना भएको थियो । अनि २०६५ सालबाट उद्योगले ट्रान्सफर्मर उत्पादन समेत सुरु गर्दै आएको छ । पहिला विद्युत् प्राधिकरणको ट्रान्सफर्मर मर्मतबाट सुरु भएको कम्पनी अहिले उद्योगको रूपमा विस्तार भएको छ ।

यस उद्योगले गर्ने उत्पादनको अवस्था कस्तो छ ?

अहिले कम्पनी ट्रान्सफर्मर उत्पादन र विक्री मै केन्द्रित छ । अहिले उद्योगले वर्षको १ हजार भन्दा धेरै ट्रान्सफर्मर उत्पादन गर्ने गरेको छ । कम्पनीले २५ केभी देखि ५ हजार केभीसम्मका ट्रान्सफर्मर उत्पादन गर्दै आएको छ ।

अहिले बजारमा २८ सय केभीदेखि ३३ सय केभीसम्मको ट्रान्सफर्मर आयाजनाको लागि काम सुरु भएका छन् । अरुण जलविद्युत् आयोजनाको लागि समेत हाम्रो कम्पनीले उत्पादन गरेको ट्रान्सफर्मर प्रयोग भइरहेको छ । यस्तै, उद्योग, हस्पिटल, होटललगायत क्षेत्रमा हामीले उत्पादन गरेको ट्रान्सफर्मर प्रयोग भइरहेका छन् ।

हामीले उत्पादन गर्ने ट्रान्सफर्मर शुद्ध तामाको प्रयोग भएको हुनाले गुणस्तर उत्पादनमा प्रतिबद्ध भएर काम गरिरहेका छौं । विद्युतीय क्षेत्रमा ट्रान्सफर्मर एउटा

महत्वपूर्ण यन्त्र भएकोले गुणस्तरमा कुनै सम्झौता गर्ने गरेका छैनौं । अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार उत्पादन हुने ट्रान्सफर्मर विश्वासिलो, भरपर्दो र गुणस्तरीय छन् ।

नेपालमा ट्रान्सफर्मरको बजार कस्तो छ ?

अहिले हामीले उत्पादन गर्ने ट्रान्सफर्मर नेपाली उपभोक्ताले प्रयोग गर्दै आउनु भएको छ । नेपालमै उत्पादन हुने ट्रान्सफर्मर आयातित भन्दा विश्वासिलो भएको हुनाले नेपाली ग्राहकले स्वदेशमै उत्पादन भएको प्रविधि प्रयोग गर्न सक्ने अवस्था छ । विक्रीपछि आउने समस्यालाई तत्काल कम्पनीले नै समाधान गर्ने भएको उपभोक्तालाई समेत सहजता हुने गरेको छ । स्वदेशी उत्पादन भएकाले वारेन्टी र सम्पूर्ण जिम्मेवारी कम्पनीले गर्ने भएकाले उपभोक्तालाई हुक्कको अवस्था छ ।

हामीले १७ वर्षदेखि नै यस क्षेत्रमा काम गरेकाले ग्राहकको सन्तुष्टिले नै हाम्रो सफलता देखाएको छ । अहिले ट्रान्सफर्मर बजार राम्रै छ । नेपालको पछिल्लो समय जलविद्युत् क्षेत्रमा भइरहेको विकासले ट्रान्सफर्मर उत्पादन गर्न कम्पनीको लागि अवसरकै रूपमा हेर्नु पर्छ । तर, सरकारबाट यस्ता उद्योगलाई भने खासै सहयोग छैन ।

स्वदेशी उद्योग भएकाले ट्रान्सफर्मरका लागि चाहिने वस्तुमा सहजता आवश्यक छ । यस्तै अहिले नेपाल गुणस्तर चिन्हको लागि टाइप टेस्ट गर्नुपर्ने हुन्छ तर, यो नेपालमा हुँदैन । टाइप टेस्ट विद्युत् प्राधिकरणले नै गर्ने हो भने हामीले हाम्रो उत्पादनको गुणस्तर नेपालमै जाँच गर्न सकिन्थ्यो, त्यसले हामीलाई विदेशबाट गर्नुपर्ने फन्फट हट्ने थियो ।

एनएसको सर्टिफिकेट लिन जाँदा अरु देशमा गएर किन सर्टिफिकेट ल्याउनु पर्ने ? यस्ता विषयले अलिकति नेपाली उद्योगको मनोबल कमजोर हुने गरेको छ ।

विद्युत् क्षेत्रको लागि अपरिहार्य हुने ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्रीका लागि सरकारको कस्तो सहयोग आवश्यक छ ?

सरकारले उद्योगलाई अलिकति सहयोग गर्ने हो भने हामीलाई धेरै नै हौसला आउने थियो । अहिले हाम्रो उत्पादन स्वदेशमा मात्र विक्री गरिरहेका छौं । नेपाली उत्पादनको गुणस्तर हेर्ने हो भने हाम्रो उत्पादन निर्यात गर्न समेत सकिन्छ । यस्तै, हामीले उत्पादन गर्ने ट्रान्सफर्मरलाई सरकारी निकायले प्रयोग गर्ने वातावरण बन्ने हो भने अहिले बाहिरबाट आइरहेका ट्रान्सफर्मरलाई रोक्न सकिन्छ ।

नेपालमै उत्पादन भएको ट्रान्सफर्मरलाई नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले समेत प्रयोग गर्ने वातावरण बनाउने हो भने नेपाली कम्पनीले थप सक्षमता देखाउन सक्छन् । सरकार र प्राधिकरणले नेपाली उद्योगलाई प्रोत्साहन स्वरूप स्वदेशी उद्योगको सामग्री प्रयोग गर्ने हो भने नेपालको पैसा नेपालमै रहन्छ ।

अर्को कुरा, अब नेपालको उत्पादन बाहिरबाट आएको भन्दा पनि राम्रो छ, नेपालमा प्राधिकरणले नै दिएको टेक्निकल स्पेसिफिकेसनअनुसार ट्रान्सफर्मर बन्ने गरेको छ । फाइभ स्टार क्याटेगोरीको ट्रान्सफर्मर हामीले बनाइरहेको छौं ।

ट्रान्सफर्मर उद्योगमा थप सम्भावना कति देख्नुभएको छ ?

धेरै नै सम्भावना भएको उद्योग हो । तर, सरकारले हाम्रो जस्तो उद्योगलाई अलिकति पनि सुविधा दिएको छैन । बाहिरबाट आएको राम्रो हुन्छ भन्ने मानसिकता अझै हामीमा छ, तर विदेशबाट धेरै नराम्रो क्वालिटीको समान समेत आइरहेको अवस्था छ । त्यसमा सरकारको चासो कम देखिन्छ । अहिले उद्योगमा मन्दीको असर छ । पछिल्लो ३ वर्ष यता सबै नेपाली उद्योगले अप्ठ्यारो अवस्थामा थिए, अहिले विस्तारै तर्फिदै गएको अवस्था छ । अन्य क्षेत्रमा देखिएको क्राइसिस ट्रान्सफर्मर उद्योगमा पनि परेको थियो । ठूलो लगानी गरेर खोलिएको उद्योगमा सम्भावना छ तर, सरकारको नीति स्वदेशी उद्योगलाई प्रवर्धन गर्ने प्रकारको

हुने हो भने सो क्षेत्रमा अझै थप लगानी आउने र समृद्धिको तर्फ देश जान सक्छ । अहिले इस्टन ट्रान्सफर्मरले स्टेबलाइजर समेत बनाउँदै आएको छ । स्टेबलाइजरको समेत क्वालिटी राम्रो छ । हामीले क्वालिटीमा कुनै कम्प्रोमाइज गरेका छैनौं ।

इस्टन ट्रान्सफर्मर इन्डष्ट्रीको उत्पादनलाई किन विश्वास गर्ने ?

नेपाली उद्योगले बनाएका ट्रान्सफर्मर उच्च गुणस्तरका छन् । उपभोक्ताको विश्वास समेत बढ्दै छ । नेपालको ट्रान्सफर्मरमा शुद्ध तामा कै प्रयोग भइरहेको छ । नेपालकै तामाबाट ट्रान्सफर्मर बन्ने गरेको छ । हामीले बनाएको ट्रान्सफर्मर विद्युत् प्राधिकरणको ल्याबबाट पास भएर आउँछ, टेस्ट भएर सर्टिफाई हुन्छ । त्यहाँबाट पास भएको हुनाले गुणस्तरीय उत्पादन भएको छ । अनि हाम्रो उत्पादनमा ५ वर्ष वारेन्टी समेत हुन्छ । मेरो देश मेरै उत्पादनको अभियानमा हामीले काम गरिरहेका छौं । स्वदेशी उत्पादन पनि गुणस्तरीय हुन्छन् भन्ने विश्वास हामीले हाम्रो उपभोक्तालाई दिन सफल भएका छौं ।

कृषिवस्तु निर्यातका लागि सहजीकरण गरिदिन चीनसँग आग्रह

काठमाडौँ/मस- नेपालले भैंसीको मासु, दुग्ध पदार्थ, तरकारी, फलफूल र जडिबुटी चीन निर्यातका लागि भन्सार प्रशासनमा सहजीकरण र लचकता अपनाउन चीन समक्ष आग्रह गरेको छ ।

चीनको भन्सार प्रशासन र कृषि तथा पशुपन्छी मन्त्रालयका उच्च अधिकारीबीच काठमाडौँमा भएको द्विपक्षीय बैठकमा नेपालले गरेको आग्रहलाई चिनियाँ पक्षले सकारात्मकरूपमा लिएको जनाएको छ । बैठकमा नेपालको नेतृत्व कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले गरेका थिए भने चीनको भन्सार प्रशासनका उपमन्त्री वाङ लिङजुनले चिनियाँ पक्षको नेतृत्व गरेका थिए ।

नेपालबाट थर्मलरूपमा प्रशोधित भैंसीको मासु र भैंसीको काटीलेज (कुरकुरे हाड) निर्यातका अलावा दुग्ध पदार्थ विशेष गरी घ्यू, नौनी, वटर तथा छुर्पी चीन निर्यातका लागि कृषि मन्त्रालयले जोड गरिरहेको छ । त्यस्तै हेलेज साइलेज पशु आहारा निर्यातका लागि पनि द्विपक्षीय बैठकमा नेपालले कुरा राखेको छ । नेपालले कुखुराको मासु र पञ्जा, तरकारी, सुन्तलाजन्य फलफूल, चिया तथा कफी र जडिबुटी निर्यातका लागि सक्षम रहेको र यसका लागि थप सहजीकरण गरिदिन पनि आग्रह गरेको छ ।

हाल नेपालबाट ३४ प्रकारका कृषि वस्तु ६१ कम्पनीमाफत निर्यात हुँदै आएको

छ । त्यस्तै हरियो घाँस हेलेज पाँच वटा कम्पनीमाफत चीन निर्यात हुँदै आएको छ । नेपालले पशु आहार साइलेज निर्यातका लागि पनि चीनसँग प्रस्ताव गरेको छ ।

बैठकमा चीनका भन्सार प्रशासनका उपमन्त्री वाङले चीनले नेपालबाट कृषि वस्तु निर्यातको विषयलाई उच्च महत्व दिएको बताए । १ सय भन्दाबढी देशबाट यस्ता प्रस्ताव आउने गरेको भएपनि छिमेकी मुलुकको रूपमा हामीले नेपाललाई महत्व दिएर प्रयास अघि बढाएको बैठकमा उनले जानकारी दिए । 'व्यापार सहजीकरणका लागि हाम्रो एकल प्रयासले मात्र पुग्दैन त्यसैले दुवै देशको संयुक्त प्रयासमा यो गाह्रो र जटिल छैन, सहजीकरण गर्न हामी तयार छौं', उपमन्त्री वाङले भने ।

बैठकमा कृषि मन्त्री अधिकारीले

नेपालबाट मासु निर्यातका लागि आधारभुत सर्त खोरेत मुक्त क्षेत्र घोषणा लगायतका प्रक्रियादेखि चीनको क्वारेन्टाइन मापदण्ड पुरा गर्न प्रयास भइरहेको र सुन्तला जातका फलफूल निर्यातका केही सर्तमा लचकता अपनाइदिन समेत चिनियाँ पक्षलाई आग्रह गरेका थिए ।

द्विपक्षीय बैठकमा नेपालको कृषि उपज निर्यातका लागि सहजीकरण गर्न दुवै मुलुकको संयुक्त संरचना स्थापना गर्न नेपालले गरेको प्रस्तावमा चिनियाँ पक्षले सहमति जनाएको छ । बैठकमा मन्त्रालयका तर्फबाट सचिवद्वय डा गोविन्दप्रसाद शर्मा, डा दीपककुमार खराल र सहसचिव सहभागी रहेका थिए भने चिनियाँ टोलीमा चीनको भन्सार प्रशासनका अधिकारी सहभागी थिए ।

तल्लो अरुणको अनुमतिपत्र जारी गर्न अख्तियारी

काठमाडौँ/मस- लगानी बोर्डको ६६औँ बैठकले ६६९ मेगावाट क्षमताको तल्लो अरुण जलविद्युत् परियोजनाको परियोजना अनुमतिपत्रको मस्यौदा स्वीकृत गर्दै उक्त परियोजनाको अनुमतिपत्र जारी गर्न लगानी बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको अध्यक्षतामा शुक्रबार बसेको बोर्डको बैठकले उक्त निर्णय गरेको लगानी बोर्डको कार्यालयका प्रवक्ता प्रद्युम्नप्रसाद

उपाध्यायले जानकारी दिए । बैठकले सङ्घवासभामा निर्माणधिन अरुण-३ जलविद्युत् परियोजनाको प्रत्यक्ष लगानीसम्बन्धी मस्यौदा स्वीकृत गरी आवश्यक निर्णयका लागि मन्त्रिपरिषद् समक्ष प्रस्ताव

पेश गर्न सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको छ । त्यसैगरी, बैठकले लगानी बोर्डको कार्यालयमा आह्वान नगरिएको प्रस्तावका रूपमा प्राप्त 'अटो सर्भिस इको-इन्डस्ट्रियल

पार्क' परियोजनाको सम्बन्धमा प्रस्तावक कम्पनीसँग समझदारी गरी सर्वेक्षण अनुमतिपत्र प्रदान गर्न लगानी बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने निर्णय गरेको जनाइएको छ ।

शुक्रबारको बैठकबाट लगानी बोर्डको कार्यालयका लागि चाल्नु अर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि विभिन्न सेवा, समूह तथा श्रेणीका विभिन्न पदहरूको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत गर्ने प्रयोजनका लागि मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्ने निर्णय भएको छ ।

आधुनिक थोक कृषि बजारसम्बन्धी कार्यशाला

काठमाडौँ/मस-आधुनिक थोक कृषि बजार सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न भएको छ । सार्वजनिक निजी साझेदारीमा, आधुनिक (अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको) थोक कृषि बजार स्थापना र सञ्चालनको औचित्य, आवश्यकता र लगानी प्रवर्धनको लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको सहकार्य, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको सहआयोजना र डिफेन्सिडी/एसएनभी परियोजनाको सहयोगमा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेडले काठमाडौँको लाजिम्पाटमा शुक्रबार कार्यशाला सम्पन्न गरेको हो ।

कार्यशालामा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीका प्रबन्ध संचालक भरतराज ढकालले किसानहरूले गरेको उत्पादनको बाइव्याक ग्यारेन्टी गरी उत्पादनमा प्रोत्साहन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको थोक बजार आवश्यक रहेकोले कार्यक्रमको आयोजना गरिएको बताए । कार्यक्रममा राष्ट्रिय तथा

अन्तर्राष्ट्रिय अवस्था: चुनौती र अवसरहरू सम्बन्धमा विज्ञ प्रस्तुतीकरण र आधुनिक थोक कृषि बजार स्थापना लगायतका विषयमा छलफल भएको थियो । प्रमुख अतिथि तथा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री रामनाथ अधिकारीले साना किसानहरूको जीवनस्तर उकास्न र ठुला

किसानलाई सेवा दिने दिशामा निजी क्षेत्र लाग्नुपर्ने बताएका थिए । त्यस्तै, मन्त्रालयका सचिव डा.गोविन्दप्रसाद शर्माले कृषि विधेयक मन्त्रिपरिषद्मा लैजाने अन्तिम तयारीमा रहेको र ऐन कार्यान्वयन भएपश्चात उत्पादन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी धेरै समस्या समाधान हुने बताए ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघमा उपाध्यक्ष हेमराज ढकालले निजी क्षेत्रका समस्या समाधानको लागि महासंघले विभिन्न पहल गरिरहेको र बजार व्यवस्थापनको लागि करार खेती ऐन निर्माण गर्नुपर्ने भनाइ राखेका थिए ।